

PROJEKT BUDOWLANY

Budowa ulic gminnych- ul. Sienkiewicza i fragmentu ulicy Grunwaldzkiej, przebudowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej, budowa kanalizacji deszczowej, przebudowa sieci nN oraz budowa oświetlenia ulicznego na Os. Morysina II w Zatorze i Palczowicach.

Cz.4. Część instalacyjna - kanalizacja sanitarne, deszczowa i wodociąg

Lokalizacja robót: ***Zator, obręb 3: dz. 88, 107/2, 52, 108/17, 108/61(108/13), 108/58(108/18), 108/59(108/18), 108/62(108/6), 108/64(108/8), 108/66(108/34), 108/35, 108/56(108/37), 108/57(108/37), 108/68(108/22), 108/32, 108/54(108/31), 108/55(108/31), 108/70(108/20), 108/43, 108/52(108/44), 109/1, 109/7(109/2), 109/6(109/2), 109/4(109/3), 110/2(110), 111/9(111/4), 111/7(111/5), 112/3(112/2), 112/4(112/2), 112/8(112/1), 108/47(108/15), 108/51(108/44), 108/33, 108/45(108/10), 108/49(108/26), 108/39, 108/41**
*Palczowice, obręb Palczowice: dz. nr 12/1(12), 13/12(13/1)
 (W odniesieniu do działek które podlegają podziałowi w nawiasie podano numer aktualny czyli przed podziałem).

Jednostka projektowania: Biuro Usług Projektowych EKO-DRO-SAN 34-100 Wadowice ul. Lwowska 72A

Inwestor: **Burmistrz Zatora, 32-640 Zator Plac Marszałka J. Piłsudskiego 1**

Zespół projektowy:

<i>Specjalność inst.-inż. w zakr. sieci i inst. sanitarnych:</i>	
mgr inż. Kazimierz Malczyk Upr. 48/M/85	

Asystent:

mgr inż. Małgorzata Malczyk-Madyda	
------------------------------------	--

Sprawdzający:

<i>Specjalność inst.-inż. w zakr. sieci i inst. sanitarnych:</i>	
inż. Łukasz Karpiński Upr. MAP/0109/POOS/05	

Spis treści części 4-tej:

	Karta tytułowa cz. 4-tej	73
	Spis treści cz. 4-tej	74
1.0.	Dane ogólne	75
1.1.	Podstawa opracowania	75
1.2.	Inwestor	75
2.0.	Temat i zakres opracowania	75
3.0.	Warunki hydro-geologiczne	75
4.0.A	Kanalizacja sanitarna	76
4.1.A	Stan istniejący	76
4.2.A	Ilość ścieków	76
4.3.A.B.C	Roboty ziemne	77
4.4.A	Rurociąg-materiał	78
4.5.A	Strefa bezpieczeństwa rury	79
4.6.A	Studzienki rewizyjne	80
4.7.A	Studnia włączeniowa	81
4.8.A	Kolizje z uzbrojeniem podziemnym	82
4.9.A.B.C	Warunki B.H.P i uwagi końcowe	82
4.0.B	Kanalizacja deszczowa	84
4.1.B	Podstawa opracowania	84
4.2.B	Temat i zakres opracowania	84
4.3.B	Określenie charakteru i powierzchni zredukowanej zlewni	85
4.4.B	Przyjęte rozwiązania	86
4.5.B	Kolizje i skrzyżowania z uzbrojeniem	87
4.0.C	Wodociąg	88
4.1.C	Materiał-rurociąg	89
4.2.C	Przepinki	89
4.3.C	Hydranty	90
4.4.C	Zasuwy przedziałowe	90
4.5.C	Próba szczelności	90
4.5.C	Odbiór techniczny, odbiory cząstkowe	91
4.6.C	Uwagi końcowe	91
	Plan sytuacyjno-wysokościowy cz. A, B, C i D, rys. 01/A - 01/D	92, 95
	Profil podłużny kanalizacji sanitarnej So1-S7, rys. 02/A	96
	Profil podłużny kanalizacji sanitarnej – podejścia, rys. 02/B	97
	Profil podłużny kanalizacji deszczowej, rys. 03/A	98
	Profil podłużny kanalizacji deszczowej, rys. 03/B	99
	Przekrój przez wykop, rys. 04	100
	Podejście pod hydrant, rys. 05	101

OPIS TECHNICZNY **do projektu sieci wodno-kanalizacyjnych**

1.0. Dane ogólne.

1.1. Podstawa opracowania.

Niniejszy projekt został opracowany w oparciu o aktualizowany podkład sytuacyjno-wysokościowy, wykonany do celów projektowych, pomiary uzupełniające, wizję lokalną oraz w oparciu o uzgodnienia branżowe i uzgodnienia wewnętrzne. Ponadto w projekcie uwzględniono zalecenia i wymagania zawarte w:

- Dz.U.124 poz.1030/2009-Rozp. Min. Spraw. Wewn. i Admin. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
- PN-EN 1610 Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych.
- PN-EN 752-3 Zewnętrzne systemy kanalizacyjne. Planowanie.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych. COBRTI Instal.

1.2. Inwestor.

Inwestorem bezpośrednim jest Burmistrz Zatora - Plac Marszałka J. Piłsudskiego 1 województwo Małopolskie.

2.0. Temat i zakres opracowania.

Tematem niniejszego opracowania jest przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej i wodociągu oraz budowa kanalizacji opadowej w związku z planowaną budową ulic: H. Sienkiewicza i na Osiedlu Morysina II w Zatorze oraz budową bocznej odnogi ulicy Grunwaldzkiej.

W zakres opracowania wchodzi komplet danych formalno-prawnych, technicznych i materiałowych niezbędnych do uzyskania pozwolenia na budowę i wykonania planowanej inwestycji.

3.0. Warunki hydro-geologiczne.

Podstawą oceny technicznej i analizy przydatności podłoża do celów inwestycyjnych jest dokumentacja geotechniczna wykonana przez f-ę GEOSOND 43-450 Ustroń ul. Katowicka 11.

W obrębie projektowanych ulic wraz z uzbrojeniem w górnych warstwach zalegają grunty akumulacji rzecznej wieku plejstocen-holocen. W spagu serii występują żwiry i piaski, w stropie pokryte pakietem gruntów spoistych, rzecznych, sporadycznie eolitycznych (nierozdzielnych). Stropowa seria spoista, określona na mapach geologicznych jako „mady rzeczne” może mieć miąższość 1,5-4,0m.

Nad gruntami rodzimymi zalegają zanieczyszczone nasypy niekontrolowane, stanowiące powierzchniowe utwardzenie dróg gruntowych oraz gleby w miejscach upraw rolniczych i łąk. Utwory te mogą mieć miąższość 0,15-0,8m. wzrastającą znacznie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących ciągów uzbrojenia podziemnego.

Woda gruntowa w obrębie przeprowadzonych wierceń nie wystąpiła. Należy się jej spodziewać w pobliżu rzędných dna koryta Skawy, a więc na głębokości około 4-6m ppt. a warstwą wodonośną będą rzeczne utwory sypkie – piaski i żwiry.

Grunty te posiadają następujące parametry:

$$W_n^{(n)} = 20,0\%, \rho^{(n)} = 2,1 \text{ t/m}^3, C_u^{(n)} = 22,5 \text{ kPa}, \phi^{(n)} = 16^\circ 55',$$

$$W_n^{(r)} = 22,0\%, \rho^{(r)} = 1,89 \text{ t/m}^3, C_u^{(r)} = 20,3 \text{ kPa}, \phi^{(r)} = 15^\circ 00',$$

$$E_o = 27 \text{ MPa},$$

$$M_o = 40 \text{ MPa}, M = 63,0 \text{ MPa}$$

Wykonawca kanalizacji przed rozpoczęciem robót ziemnych winien zapoznać się z przedmiotową dokumentacją w celu wzięcia pod uwagę danych technicznych i cech gruntu podczas budowy.

4.0.A. Kanalizacja sanitarna.

4.1.A. Stan istniejący.

Istniejący kanał sanitarny jest posadowiony bez perspektyw, tzn. tak płytko że możliwe jest podłączenie wyłącznie istniejących budynków. Nie ma możliwości przedłużenia go do dalszych działek. Ponadto kanał ten koliduje z planowanym uzbrojeniem terenu i musi być zlikwidowany. Fizycznie pozostanie on w gruncie jako nieczynna, zaślepiona rura. Natomiast istniejące studzienki podłączeniowe zostaną po demontażu wybudowane w nowej lokalizacji tak, aby możliwe było przełączenie istniejących przyłączy.

W ulicy Grunwaldzkiej znajdują się: przebiegający poprzecznie kanał sanitarny PVC110/200 i biegnący skrajem ulicy głównej sanitarny kolektor gminny.

4.2.A. Ilość ścieków.

W ramach projektowanej inwestycji wykonana będzie przebudowa kanalizacji sanitarnej na odcinku S01-S7 oraz budowa od S7-S10 i od S02-S18. Zakres „budowa” będzie przedmiotem odrębnego postępowania w ramach tzw. wniosku o pozwolenie na budowę. Odcinek objęty niniej-

szym postępowaniem przeliczono wraz z domyślnym obciążeniem pozostałego odcinka. Oszacowano, że docelowo do odcinka S01- S7 może być podłączonych w sumie 25 budynków jednorodzinnych.

Obliczenie odpływu ścieków gospodarczo-bytowych:

Przyjmuję wyposażenie budynku wg tabeli

Przybory	AWs	$\Sigma A W_s$
WC ze zbiornikiem –1szt	2,5	2,5
Umywalki –1 szt	0,5	0,5
Zlewozmywak –1 szt	1,0	1,0
Pralka -1szt	1,0	1,0
Zmywarka – 1 szt	1,0	1,0
Wanna – 1 szt	1,0	1,0
Q normatywne	(l/s)	7
Q obliczeniowe	(l/s)	$K\sqrt{\Sigma A W_s}$ $0,5*2,65=1,32$

$$Q_c = 1,32 * 25 = 33 \text{ l/s}$$

Dla projektowanej kanalizacji sanitarnej przyjęto rury PVC-U kielichowe łączone na wcisk z oryginalną dwuwargową uszczelką systemową. Rury te muszą być bezwzględnie z rdzeniem litym. Przyjęta w dolnym odcinku średnica 250mm przy spadku 0,4% i napełnieniu 0,75 pozwala uzyskać przepływ 36l/s z prędkością $V=1,07\text{m/s}$.

4.3.A.B.C. Roboty ziemne.

Wykopy należy wykonywać zgodnie z PN-68/B-06050 i BN-1/8976-47.

Podczas prowadzenia robót ziemnych teren powinien zostać ogrodzony. Wszystkie wykopy należy zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający pracownikom oraz osobom niezatrudnionym przy pracach ziemnych wpadnięcie do wykopu.

Do każdego wykopu o głębokości powyżej 1m należy wykonać bezpieczne wejście i wyjście a odległość pomiędzy zejściami nie powinna być większa od 20m. Zabezpieczony barierkami teren w nocy musi być oświetlony i zaopatrzony w czerwone, migające światła ostrzegawcze.

Rurociąg układać na głębokości zgodnej z profilem podłużnym. Musi on znajdować się poniżej głębokości przemarzania. Projektowane są wykopy wąsko przestrzenne z szalunkiem. Wykopy o głębokości ponad 1,0m należy zabezpieczyć elementami profilowanymi z blach stalowych zgodnie z Rozporządzeniem Min. Budownictwa i Przem. Materiałów Budowlanych z dnia 28.03.1972r. (Dz.U. Nr 13 poz. 93 z 1972r. w sprawie BHP przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych i rozbiórkowych”).

Należy zastosować zabezpieczenie w postaci odeskowania ażurowego - dwu i trzyczęściowego z zastosowaniem rozpór śrubowych. Górna krawędź szalunku musi wystawać w sposób ciągły min. 15cm ponad teren aby uniemożliwić przypadkowe wtoczenie się jakiegoś materiału lub urządzenia do wykopu i na głowę pracownika.

Szalunek musi być wykonany w sposób umożliwiający stopniowe usuwanie (podciąganie) go od dołu w miarę jak wykonywana jest podsypka, obsypka i zasypka wykopu.

Nie dopuścić do zalewania wykopu wodami powierzchniowymi i nie składować gruntu ani materiałów przy krawędzi wykopu!

Wykopy zasypywać warstwami po 20cm starannie ubijając każdą z nich do min. 80% Proctora Zmodyfikowanego na polach uprawnych i 98% pod drogami.

Należy pamiętać, że sprawdzeniu podlega również zabezpieczenie obcych urządzeń (kable, gazo-ciągu, wodociągu) i stan odeskowań pod kątem bezpieczeństwa pracy robotników i osób postronnych.

Zarówno wykopy, szalunki jak i podsypka z zasypką strefy rury musi być wykonywana pod nadzorem!

4.4.A. Rurociągi-material.

W ramach przebudowy kanalizacji sanitarnej należy wykonać nowy kanał o przebiegu i niwelecie jak na rysunkach. Kanał ten wraz z przykanalikami które w granicach pasa drogowego należy wymienić i odpowiednio pogłębić należy wykonać z rur PVC-U o rdzeniu litym (jednowarstwowych) o średnicach 160-250mm.

Połączenia rur kielichowe na wcisk, z zastosowaniem pierścieniowych uszczelek elastomero-wych.

Sztywność obwodowa rur $4-8\text{kN/m}^2$ (wg profilu podłużnego). Rury układać na podsypce i w ob-sypce oraz z zasypką w strefie rury zgodnie z wymogami umieszczonymi w projekcie instalacyj -

nym. Nie mniej ważne są rygory związane z zasypaniem całej reszty wykopu aż do spodu podbudowy. Należy to wykonywać warstwami po 20-30cm starannie zagęszczając każdą warstwę. Zasyпка musi być realizowana z tzw. kontrolą zagęszczenia – min. 0,98 Proctora i ze sprawdzeniem wtórnego modułu odkształcenia E_2 gruntu pod podbudową – czyli po zakończeniu zasyпки wykopu. Wartości dopuszczalne (minimalne) podano w części instalacyjnej i drogowej.

4.5.A. Strefa bezpieczeństwa rury

Rury PVC-U należy układać zgodnie z instrukcją: „Warunki techniczne wykonania i odbioru rurociągów z tworzyw sztucznych” – cz. 2 Roboty ziemne i cz. 3 Sieci kanalizacyjne, wydaną przez Polską Korporację Techniki Sanitarnej, grzewczej, gazowej i klimatyzacji, zatwierdzonej do stosowania przez Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa oraz zgodnie z instrukcją wykonawczą producenta rur.

Dno wykopu musi być równo wyprofilowane, bez zagłębień i przebrania! Istniejący grunt rodzimy w podłożu nie może być rozmiękczony. Rury układać na podsypce dolnej z zagęszczonego do 0,90Pr piasku gruboziarnistego 0,05-2,0mm lub drobnego grysłu 0/3mm o grubości 10cm oraz na podsypce górnej średnio zagęszczonej o grubości 5cm w której należy wykonać w osi kanału rowek na tzw. kąt 90^0 (rura musi sięść na $\frac{1}{4}$ swego obwodu). Gwarantuje to poprawne oparcia rury. Rurę w pachwinach starannie ręcznie dobić. W tej strefie w żadnym przypadku nie może wystąpić luźny grunt.

Piasek do podsypki może być lekko zagliniony (do 15%), ponieważ poprawia to jego zagęszczalność.

Obsypkę z boków rury wykonywać ostrożnie i równomiernie po obu stronach aby nie naruszyć osi rury w poziomie i w pionie. W tym celu należy użyć lekkiego ubijaka wibracyjnego który potrafi zagęszczać jednocześnie po obu stronach rury.

Pierwsza warstwa – aż do osi rury powinna być zagęszczona najostrożniej aby nie nastąpiło uniesienie rury.

Zasypkę w obrębie strefy niebezpiecznej rury, czyli do wysokości 20cm ponad rurą należy wykonać z gruntu nieskalistego, bez grud i kamieni, mineralnego, sypkiego, drobno lub średnioziarnistego wg PN-74/B-02480 o dobrej zagęszczalności i optymalnej wilgotności! Odchyłka od tego parametru nie może przekraczać 2%.

4.6.A. Studzienki rewizyjne.

Zmiany trasy kanałów i włączenia oraz zmiany spadków realizowane będą w studniach kanalizacyjnych. Projektuje się wybudowanie na sieci studni kołowych, włączowych, o średnicy wewnętrznej 1000mm, połączeniowych, wykonanych z elementów prefabrykowanych, zgodnych z normą PN-B-10729 i PN-EN 1917. Elementy studni winny być wykonane z betonu wibroprasowanego B45, wodoszczelnego W8, mrozoodpornego F- 150. Studnie winny spełniać wymagania normy j.w. posiadać aprobatę techniczną COBRTI INSTAL i IBDiM. Wszystkie elementy studni łączone są przy użyciu uszczelek.

Kompletna studnia składa się z dennicy (krąg z dnem, kinetą i wlotami), kręgów pośrednich o różnej wysokości, płyty przykrywczej z otworem $\phi 670$ mm, nadstawek regulacyjnych i włazu żeliwnego ciężkiego klasy C-250/ $\phi 600$.

Zwieńczenia studni winny być zgodne z PN-EN-124. Do regulacji precyzyjnej poziomu osadzenia włazu należy stosować pierścienie wyrównujące o wysokości 60, 80 lub 100 mm. Łączenie pierścieni wykonać przy użyciu zaprawy cementowej.

Wloty do studni wykonać z zastosowaniem systemowych tulei szczelnych. Otwory wlotowe przykanalików na wysokości innej niż przy dnie (te są gotowe z wytwórni) należy wyciąć otworownicą diamentowa o średnicy dostosowanej do tulei lub specjalnej uszczelki (np. typ Forsheda).

Studzienki należy posadowić w wykopie z wyrównanym i zagęszczonym dnem na ławie z chudego betonu. Średnica ławy powinna wynosić min. 1,20m i grubość 0,15m.

Ścianki studzienek przed zasypaniem zagruntować Abizolem R+G. Abizol nie może się kontaktować z rurami z tworzyw sztucznych!

Do uszczelniania w studziencie wlotu i wylotu kanału nie wolno stosować materiałów ropowodnych jak: smoły, asfalty, sznury czarne. Substancje te przenikają przez ścianki przewodów i powodują zmiękczenie i pęcznienie tworzywa, a tym samym jego lokalne zniszczenie. Studzienki wraz z kanałem podlegają końcowemu odbiorowi i próbie szczelności.

Dopuszcza się zastosowanie zamiennie studzienek prefabrykowanych z tworzyw sztucznych stanowiących odpowiednik techniczny studni betonowej. Średnica studzienki jest uzależniona od ilości wlotów bocznych i została pokazana na profilu podłużnym.

Wykonując studzienki należy zwrócić uwagę na następujące szczegóły:

- a) po wybudowaniu studni S1 dokonać rozbiórki istniejącej studni ks1 z jednoczesną przebudową istniejącego odpływu z budynku nr 7 do studni S1 w granicach pasa drogowego;
- b) po wykonaniu studni S2 dokonać likwidacji istniejącej studni ks2 przedłużając jednocześnie istniejący przykanalik do studni S2 a istniejący w granicach pasa drogowego wymienić na nowy o prawidłowych spadkach i o poprawnym zagłębieniu;
- c) po wykonaniu studni S4 zlikwidować istniejącą studnię ks3 przedłużając jednocześnie istniejący kanał aż do nowej studni S4 a istniejący kanał w granicach pasa drogowego wymienić na nowy o prawidłowych spadkach i o poprawnym zagłębieniu;
- d) po wykonaniu studni S5 zlikwidować studnię ks4 przedłużając istniejący odpływ z budynku nr 11 do nowej studni a istniejący kanał w granicach pasa drogowego wymienić na nowy o prawidłowych spadkach i o poprawnym zagłębieniu;
- e) po wykonaniu studni S6 zlikwidować istniejącą studnię ks5 aż do nowej studni a istniejący kanał w granicach pasa drogowego wymienić na nowy o prawidłowych spadkach i o poprawnym zagłębieniu;
- f) projektowane przykanaliki ze studni S1, S3, S4, S7 wykonać z rur PVC 160 aż do granicy pasa drogowego i tam zakończyć korkiem.
- g) Studzienki po zakończeniu montażu i zaizolowaniu zasypywać warstwami gruntem sypkim o dobrej zagęszczalności. Zasypkę wykonywać warstwami po 20cm-analogicznie jak zasypkę wykopów i również z kontrolą zagęszczenia prowadzona przez nadzór geologiczny!

4.7.A. Studnia włączeniowa

Istniejąca studnia na kolektorze sanitarnym w ulicy Kasztanowej oznaczona jako S01 pozostaje bez zmian. Włączenia dokonać nawiercając w poziomie dna kinety otwór koronką diamentową rozkuwając jednocześnie część kinety wewnątrz studni. Przed włączeniem do studni S01 projektowanego kanału zamontować w ścianie tuleję przesuwную umożliwiającą swobodne ruchu wzdłużne kanału z zachowaniem szczelności.

Roboty w pasie drogowym drogi powiatowej (ul. Kasztanowa) wykonywać pod nadzorem administratora drogi czyli Zarządu Dróg Powiatowych w Oświęcimiu ul. St. Leszczyńskiej 12 z zachowaniem warunków jakie zostały określone w treści uzgodnienia. Podczas wykonywania wykopów należy bezwzględnie stosować szalunki z rozporami aby minimalizować uszkodzenie

podłoża pod nawierzchnią drogową i zapewnić bezpieczeństwo pracowników w wykopie. Zasypkę wykopu wykonywać bardzo starannie z zachowaniem warunków określonych w punktach 4.3.A.B.C i 4.5.A. Odbudowę nawierzchni po odbiorze technicznym zasyпки wykopu przez administratora drogi czyli podłoża pod drogą wykonać w kategorii KR-3, czyli:

Warstwa ścieralna z betonu asfaltowego gr. 5cm

Warstwa wiążąca z betonu asfaltowego gr. 6cm

Podbudowa zasadnicza z betonu asfaltowego gr. 7cm

Podbudowa pomocnicza z kruszywa łamanego stab. mech. gr. 20cm

Warstwa mrozoochronna-wymiana gruntu – pospółka 0/63mm gr. 15cm.

Razem 53cm $> 0,5 \times 1,0 = 0,5\text{m}$.

Koryto i podbudowa j/w winna być wykonana na powierzchni ulicy równej rozmiarom wykopu powiększonym w każdym kierunku o 2m.

4.8.A. Kolizje z uzbrojeniem podziemnym

Projektowana kanalizacja sanitarna krzyżuje się z istniejącymi kablami telekomunikacyjnymi, gazociągami i wodociągami oraz z projektowanymi przyłączami wodociągowymi i kanalizacji deszczowej.

Skrzyżowania z kablami teletechnicznymi.

Pismo TOTTESAU-1073/12/PL z 09.03.2012r. stawia następujące warunki przy prowadzeniu budowy w pobliżu kabli teletechnicznych: w miejscach skrzyżowań i zbliżeń prowadzonych inwestycji z siecią teletechniczną należy zabezpieczyć powyższe rurami ochronnymi A160PS a prace wykonywać zgodnie z normą ZN-96/TP SA.-004 (Kable doziemne i napowietrzne). Wszelkie prace ziemne w miejscach skrzyżowań oraz zbliżeń z siecią teletechniczną wykonywać ręcznie z zachowaniem wszelkich obowiązujących norm i pod nadzorem TP Dział Utrzymania Sieci Leszek Gach 33-872-00-31. W przypadku wykrycia niezainwentaryzowanych urządzeń TT należy poinformować wymienione powyżej osoby. W przypadku zmiany rzędnych terenu należy uwzględnić regulację poziomu istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej z zachowaniem normatywnego przykrycia, w stosunku do projektowanej niwelety. W związku z tymi wymaganiami realizując niniejszy projekt należy:

- zawiadomić pisemnie z wyprzedzeniem TP o terminie rozpoczęcia robót w pobliżu istniejących kabli i zlecić pełnienie nadzoru nad robotami.
- wykopy w miejscu skrzyżowania prowadzić sposobem ręcznym a odkryte kable zabezpieczyć w wykopie przez podwieszenie ich do mocnych belek rozciągniętych w poprzek wykopu.

czenia do stosowania w budownictwie: oznakowanie znakiem CE (dokonano oceny zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną oznaczoną przez KE za zgodną z wymaganiami podst.) lub znakiem „B” (dokonano oceny zgodności z Polską Normą albo z aprobatą techniczną) i atesty Instytutu Dróg i Mostów.

- wybudowane obiekty i sieci kanalizacyjne podlegają geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej.
- ewentualne skrzyżowania z istniejącymi kablami energetycznymi wykonywać przy wyłączonych z ruchu kablach.
- przed przystąpieniem do robót należy dokonać sprawdzenia zgodności rzędnych istniejących kanałów włączeniowych i uzbrojenia terenu na mapach projektu ze stanem rzeczywistym.
- Najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem robót należy poinformować Użytkowników uzbrojenia podziemnego o planowanym terminie rozpoczęcia prac.
- Całość robót realizować pod nadzorem geologicznym i zgodnie z:
  - Warunkami Technicznymi Wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych (COBRTI INSTAL, 2003r.),
  - Warunkami Technicznymi wykonania i odbioru sieci wodociągowych (COBRTI INSTAL, 2001r),
  - zgodnie z instrukcjami montażowymi wybranego producenta rur kanalizacyjnych i wodociągowych,
  - zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP a w szczególności Rozporządzeniem MPiPS z 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów B.H.P., Rozp. M.I. z 6.02.2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych,
  - Rozp. MPiPS z 28.05.1996r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej 2 osoby,
  - Rozp. M.G.P.i.B z 1.10.1993r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy eksploatacji, remontach i konserwacji sieci kanalizacyjnych
  - PN-68/B-0605 – roboty ziemne budowlane – wymogi w zakresie wykonania i badania.

- BN-62/8836-02–Roboty ziemne–wykopy otwarte pod przewody wod-kan. Warunki techniczne wykonania.

Odstępstwa od projektu i zmiany materiałów wymagają zgody autora.

4.0.B. Kanalizacja deszczowa.

4.1.B. Podstawa opracowania.

Niniejszy projekt został opracowany w oparciu o:

- Projekt budowlany – część drogowa oraz wizję lokalną w terenie połączoną z rozpoznaniem technologicznym i dodatkową niwelacją terenu.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24.07.2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. (Dz. U. Nr 137, poz. 984)
- Ust. z dnia 18.07.2001r. - Prawo wodne (Dz.U. Nr 2001.115.1229) z późn. zmianami).
- Dokumentacja geotechniczna wykonana przez Firmę Geosond z Ustronia w grudniu 2011r.
- Odwodnienie dróg - Roman Edel WKŁ 2006.
- Zarys geotechniki - Zenon Wiłun WKŁ 1976
- Dz.U. Nr 43 z 14 maja 1999r. poz.430 Rozp. Min. Transp. i Gospod. Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. PN-S-02204 Drogi samochodowe. Odwodnienie dróg.
- PN-EN 1610 Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych.
- PN-EN 752-3 Zewnętrzne systemy kanalizacyjne. Planowanie.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych. COBRTI Instal.
- **4.2.B. Temat i zakres opracowania.**

Celem opracowania jest zaprojektowanie odwodnienia projektowanych ulic na Os. Morysina w Zatorze, czyli kanału deszczowego o średnicy 300-400mm wraz z przyłączami do wpustów ulicznych i poszczególnych posesji. W zakres opracowania wchodzi rozwiązania sytuacyjne, profile

podłużne i rozwiązania związane z robotami ziemnymi w stopniu uszczegółowienia wystarczającym do realizacji projektu.

4.3.B. Określenie charakteru i powierzchni zredukowanej zlewni.

Zlewnię dla projektowanego kanału stanowią obszary terenu położone w pasach drogowych projektowanych ulic. Przyległy teren głównie o charakterze rolniczym posiada bardzo dobrą wodochłonność.

Ulica H. Sienkiewicza.

$$F_1 = 3499 \text{ m}^2\text{- jezdnia } \psi_1 = 1 \quad F_{zr1} = 3499 * 1 = 3499 \text{ m}^2$$

$$F_2 = 314,45 + 871,63 = 1186,08 \text{ m}^2\text{- chodniki, opaski i zjazdy } \psi_2 = 1 \quad F_{zr2} = 1186,08 * 1 = 1186,08 \text{ m}^2$$

$$F_3 = 578,75 * 15 * 2 = 17362,5 \text{ m}^2\text{- przyległe tereny zielone } \psi_3 = 0,25 \quad F_{zr3} = 17362,5 * 0,25 = 4341 \text{ m}^2$$

$$\Sigma F_{zr} = 3499 + 1186,08 + 4341 = 9026 \text{ m}^2 = 0,9 \text{ ha}$$

$$\Sigma F_{zr} = 0,9 \text{ ha}$$

Dla kategorii ulicy D zgodnie z Dz.U.Nr43 z 1999r. przyjmuję $p=100\%$ $c=1$ rok.

Stąd dla $t=15$ min. przyjmuję $q_{15} = 100 \text{ dm}^3/(\text{s} * \text{ha})$

$$Q_s = 0,9 * 100 = 90 \text{ dm}^3/\text{s}$$

Kanał z PEHD o $SN8kN/m^2$ i średnicy wewnętrznej 400mm ułożony ze spadkiem 0,2% posiada przepustowość 103 l/s przy napełnieniu kanału 75 % i prędkości przepływu $V = 1,04 \text{ m/s}$.

Ulica Grunwaldzka (boczna)

$$F_1 = 927 \text{ m}^2\text{- jezdnia } \psi_1 = 1 \quad F_{zr1} = 927 * 1 = 927 \text{ m}^2$$

$$F_2 = 63 + 26 + 80 + 111 + 46 + 93 + 117 + 66 + 5 + 10,5 + 5 + 10 + 12 + 2 = 646,5 \text{ m}^2\text{- chodniki, opaski i zjazdy } \psi_2 = 1 \quad F_{zr2} = 646,5 * 1 = 646,5 \text{ m}^2$$

$$F_3 = 3500 \text{ m}^2\text{- przyległe tereny zielone } \psi_3 = 0,25 \quad F_{zr3} = 3500 * 0,25 = 875 \text{ m}^2$$

$$\Sigma F_{zr} = 2448,5 \text{ m}^2 = 0,24 \text{ ha}$$

$$\Sigma F_{zr} = 0,24 \text{ ha}$$

Dla kategorii ulicy D zgodnie z Dz.U.Nr43 z 1999r. przyjmuję $p=100\%$ $c=1$ rok.

Stąd dla $t=15$ min. przyjmuję $q_{15} = 100 \text{ dm}^3/(\text{s} * \text{ha})$

$$Q_g = 0,24 * 100 = 24 \text{ dm}^3/\text{s}$$

Dla $Q=24 \text{ dm}^3/\text{s}$ przyjęto kanał z PEHD o średnicy wewnętrznej 250mm, który przy spadku 0,3% i napełnieniu 0,75 posiada przepustowość 37l/s a prędkość przepływu wynosi 0,9m/s.

Odcinek kanalizacji deszczowej w ulicy Sienkiewicza od D1- D6 prowadzić będzie łączną ilość ścieków deszczowych, czyli $Q_{s+g} = 90+24 = 114$ l/s.

Przyjęty kanał DN 400mm przy założonym spadku 0,2% i napełnieniu 0,85 posiada przepustowość 118 l/s, czyli dobrany jest prawidłowo.

4.4.B. Przyjęte rozwiązania.

Materiały-rurociagi.

Kanalizacja opadowa zostanie wykonana z rur PEHD profilowanych, dwuściennych z rdzeniem litym o średnicy wewnętrznej 300 i 400mm i sztywności obwodowej $SN=8-12,5kN/m^2$. Podejścia pod wpusty uliczne i posesje wykonać o średnicy 160 i 200mm i w spadku 1%. Podejścia pod posesje zakończyć w granicy pasa drogowego korkiem systemowym z uszczelką gumową.

Montaż rurociągów należy wykonać ściśle z instrukcjami montażowymi wybranych producentów rur.

Przed opuszczeniem rur do wykopu należy sprawdzić ich stan techniczny, celem wyeliminowania materiału posiadającego wadę.

Rurociągi należy układać ze spadkami jak w części rysunkowej opracowania.

Zabrania się podkładania pod rurociągi twardych elementów jak kamienie, drewno itp.

Materiały-studzienki.

Podłączenia i zmiany kierunku realizować za pośrednictwem studni kołowych, włączowych, o średnicy wewnętrznej 800-1200mm, połączeniowych, wykonanych z elementów prefabrykowanych, zgodnych z normą PN-B-10729 i PN-EN 1917.

Elementy studni winny być wykonane z betonu wibroprasowanego B45, wodoszczelnego W8, mrozoodpornego F- 150. Studnie winny spełniać wymagania normy j.w. posiadać aprobatę techniczną COBRTI INSTAL i IBDiM. Wszystkie elementy studni łączone są przy użyciu uszczelek.

Kompletna studnia składa się z dennicy (krąg z dnem, kinetą i wlotami), kręgów pośrednich o różnej wysokości, płyty przykrywczej z otworem $\phi 670$ mm, nadstawek regulacyjnych i włazu żeliwnego ciężkiego klasy C-250/ $\phi 600$ w/g PN-87/H-74051/02.

Zwieńczenia studni winny być zgodne z PN-EN-124. Do regulacji precyzyjnej poziomu osadzenia włazu należy stosować pierścienie wyrównujące o wysokości 60, 80 lub 100mm. Łączenie

pierścieni wykonać przy użyciu zaprawy cementowej.

Wloty do studni wykonać z zastosowaniem systemowych tulei szczelnych. Otwory wlotowe przykanalików na wysokości innej niż przy dnie (te są gotowe z wytwórni) należy wyciąć otwor-
nicą diamentowa o średnicy dostosowanej do tulei lub specjalnej uszczelki (np. typ Forsheda).

Szczególną uwagę należy zwrócić na posadowienie studzienek na ławie z chudego betonu. Śred-
nica ławy powinna wynosić min. 1,40m i grubość 0,15m.

Ścianki studzienek przed zasypaniem zagruntować Abizolem R+G. Abizol nie może się kontak-
tować z rurami z tworzyw sztucznych!

Do uszczelniania w studziencie wlotu i wylotu kanału nie wolno stosować materiałów ropowo-
chodnych jak: smoły, asfalty, sznury czarne. Substancje te przenikają przez ścianki przewo-
dów i powodują zmiękczenie i pęcznienie tworzywa, a tym samym jego lokalne zniszczenie. Stu-
dzienki wraz z kanałem podlegają końcowemu odbiorowi i próbie szczelności.

Dopuszcza się zastosowanie zamiennie studzienek prefabrykowanych z tworzyw sztucznych sta-
nowiących odpowiednik techniczny studni betonowej. Średnica studzienki jest uzależniona od
ilości wlotów bocznych i została pokazana na profilu podłużnym.

Studzienki po zakończeniu montażu i zaizolowaniu zasypywać warstwami gruntem sypkim o do-
brej zagęszczalności. Zasypkę wykonywać warstwami po 20cm-analogicznie jak zasypkę wyko-
pów i również z kontrolą zagęszczenia prowadzoną przez nadzór geologiczny.

Materiały-wpusty uliczne.

Wpusty uliczne należy wykonać z typowych betonowych prefabrykatów kanalizacyjnych o śred-
nicy DN 500 z osadnikiem i kratą klasy C-250. W skład jednego wpustu wchodzi:

studzienka z dnem 500x100 z otworem i przejściem szczelnym pod rurę PEHD160, rura betono-
wa 500x350-750, pierścień odciążający 960x250, pierścień utrzymujący 960x150, wpust
żeliwny w/g PN-EN 124 klasy C-250.

Korpus studni osadzić na ławie z chudego betonu o średnicy 0,8m i grubości 0,15m.

4.5.B. Kolizje i skrzyżowania z uzbrojeniem.

Miejsca projektowanych skrzyżowań z kablami energetycznymi, teletechnicznymi i gazociągami
oraz kanalizacją sanitarną pokazano na rysunkach.

W miejscach tych należy bezwzględnie wykonać odpowiednie zabezpieczenia, określone w normach państwowych i zaprojektowane w projektach branżowych elektryki i teletechniki.

Powinny one być wykonane zgodnie z:

a/PN-91/M-34501-Skrzyżowania gazociągów z przeszkodami terenowymi + pismo Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa ZT/554/K/92 z 13.X.92r.

b/PN-76/E-05125-Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.

c/ZN-96/TPSA-004 –Telekom. linie kablowe dalekosiężne. Ogólne wymagania i badania, PN-92/B-01706 Instalacje wodociągowe. Wymagania w projektowaniu, oraz zgodnie z warunkami określonymi w trakcie uzgodnień. Roboty w miejscach kolizyjnych muszą być zgłoszone wcześniej do administratora (właściciela) danego uzbrojenia i powinny być prowadzone pod jego nadzorem.

4.0. C. Wodociąg.

Istniejący wodociąg z rur PE po wykonaniu ulicy znalazłby się pod krawężnikiem drogowym. Z tego powodu musi być przełożony „na swoje miejsce”- czyli równolegle za krawężnik i w stałej odległości od niego, równej 0,5m. Podczas wykonywania wykopów pod wodociąg wg nowej lokalizacji na większej części długości zostanie odkryty istniejący rurociąg PE110. Wszędzie, gdzie nie będzie to związane z wykonywaniem dodatkowych wykopów, rurociąg zostanie zdemonstrowany wraz z zasuwami i hydrantami – do wykorzystania w innym miejscu. Tam gdzie wodociąg nie zostanie odkryty – pozostanie on w gruncie jako nieczynny. Projektuję wykonanie nowego rurociągu w całości wraz z kształtkami i zasuwami po czym po próbie ciśnieniowej i częściowym zasypaniu należy przystąpić do wykonania przepinek istniejących przyłączy. W tym celu wcześniej przed wykonaniem rurociągu głównego podczas wykonywania wykopu należy ostrożnie odkryć każde przyłącze aby dokładnie zaplanować lokalizację kształtki przyłączeniowej i ocenić czy jest wymagana wymiana w obrębie pasa drogowego.

Wszystkie charakterystyczne miejsca to jest węzły i załamania ujęto w tabeli:

nr	Opis	km	parametr
w01	Początek przebudowy	0+012,40	DN100
w02	Załamanie-30st.	0+013,25	DN100
w03	Podejście pod HP-1	0+014,00	PE80
w3a	Zasuwa przedziałowa	0+014,30	DN100
w04	Podejście do dz.108/13-SL	0+026,50	PE40
w05	Przepinka istniejącego przyłącza do dz. 108/18 – SP	0+029,85	PE40
w06	Przepinka istniejącego przyłącza do dz. 108/37 – SP	0+075,60	PE40
w07	Proj. przyłącz do dz.108/34	0+078,76	PE40
w08	Przepinka istn. przyłącza do dz. 108/31 - SP	0+095,55	PE40

w8a	Przyłącz do dz. 108/44	0+127,70	PE40
w8b	Proj. przyłącz do dz.109/3	0+156,25	PE40
w09	Przepinka istn. przyłącza do dz. 109/1 - SL	0+159,00	PE40
w10	Podejście pod HP-2	0+164,00	PE80
w11	Koniec przebudowy, początek budowy	0+170,65	DN100

4.1.C. Materiał –rurociąg.

Nowy rurociąg główny należy wykonać z rur PE w klasie materiałowej „100” typu Safe Tech RC PN10, szeregu SDR17 łączonych przy pomocy zgrzewania doczołowego. Rury można zamówić w zwoju o długości do 100 metrów.

Na wysokości 30-40cm ponad rurociągiem ułożyć taśmę polietylenową z wkładką metaliczną, koloru niebieskiego z napisem „woda”.

Przy układaniu tych rur nie jest wymagane stosowanie podsypki i zasypki w strefie rury. Wykop można zasypywać gruntem rodzimym, warstwami po 20cm starannie zagęszczając każdą z nich do 0,9Proctora. Należy pamiętać, że nad rurą będzie wykonywany chodnik i układany w odległości zaledwie 50cm krawężnik. Stąd niezbędne jest staranne wykonanie zasypki. Należy ją wykonywać z kontrolą zagęszczenia!

Niektóre przyłącza do budynków należy skrócić a niektóre wydłużyć. Należy zachować istniejącą średnicę przyłączy.

Zasuwiki i obejmy przyłączeniowe należy zastosować nowe.

W przypadku skrzyżowania przewodu wodociągowego z przewodem kanalizacyjnym, jeżeli odległość przewodów jest mniejsza od 0,6m, należy na wodociągu założyć rurę ochronną.

4.2.C. Przepinki.

Wszystkie przepinki przyłączy domowych wykonać z zastosowaniem opaski do nawiercania rur PE produkcji Hawle typ Hawex nr katalogowy 5270 – odejściem gwintowanym rozmiar 110x2”. W gwint wewnętrzny 2” wkręcić zasuwę Hawle nr kat. 2800 która posiada z jednej strony gwint zewnętrzny 2” a z drugiej strony złączkę ISO na rurę przyłącza, czyli PE 40 lub 50 a nawet w razie potrzeby 63mm.

Dopuszcza się zastosowanie rozwiązania zamiennego pod warunkiem zachowania wszystkich parametrów technicznych i jakościowych.

Ponad zasuwę umieścić obudowę sztywną nr kat. 9091-h=1,25m lub 9101-1,5m oraz skrzynkę uliczną nr 1550 osadzoną w bloku betonowym.

4.3.C. Hydranty.

Hydranty nadziemne DN80 wykonać na odgałęzieniu z zasuwą. Zasuwy DN80 i DN150 z żeliwa sferoidalnego z miękkim uszczelnieniem.

Podejście pod hydrant wykonać zgodnie z rysunkiem szczegółowym.

Samo odejście do hydrantu wykonać wg schematu:

- złącze kołnierzowe uniwersalne Ultra Range nr 7994 DN110,
- trójnik z żeliwa sferoidalnego T100/80,
- złącze kołnierzowe uniwersalne Ultra Range nr 7994 DN110,

Odgałęzienia pod hydranty:

Zasuwa żeliwna kołnierzowa z miękkim uszczelnieniem DN80 + prostka żeliwna FF80/400-2sztuki + łuk kołnierzowy ze stopką DN80 + hydrant nadziemny DN80.

Wszystkie kształtki i armatura z żeliwa sferoidalnego GGG400, epoksydowanego.

4.4.C. Zasuwy przedziałowe.

Zgodnie z ustaleniami z administratorem sieci wodociągowej przewiduje się zabudowę trzech zasuw przedziałowych na odcinku od w01 do w18.

Należy zastosować zasuw DN100 z obudową i skrzynką uliczną. Zasuwy muszą być z żeliwa sferoidalnego GGG400 z miękkim uszczelnieniem zawieradła.

Lokalizacja zasuw:

Na odcinku przebudowy, czyli w zakresie wniosku o ZRID znajduje się tylko jedna zasua przedziałowa – w węźle w3a - km 0+014,30

Pozostałe dwie zlokalizowane są na odcinku nie wchodzącym w zakres niniejszego wniosku.

4.5.C. Próba szczelności.

Zalecana jest próba ciśnieniowa hydrauliczna, którą należy przeprowadzić zgodnie z PN-81/B-10725-Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze.

W szczególności należy pamiętać, aby:

-wszystkie złącza były odkryte i w pełni widoczne, odcinek przewodu na całej swojej długości musi być stabilny i zabezpieczony przed wszelkimi przemieszczeniami wcześniej wykonaną obсыпką (poza złączami). Wszelkie odgałęzienia od przewodu powinny być zamknięte, w najwyż-

szym punkcie odcinka zamontować odpowietrzenie i sprawdzić wizualnie wszystkie połączenia. Podczas próby ciśnieniowej przestrzegać następujących warunków:

-przewody nie mogą być nasłonecznione, napełnianie prowadzić powoli, od dołu a po całkowitym napełnieniu wodą i odpowietrzeniu pozostawić na 12h do ustabilizowania. Po ustabilizowaniu się próbnego ciśnienia należy przez 30 minut sprawdzać jego wartość i przystąpić do właściwego kontrolowania ciśnienia-przez okres nie dłuższy od 24 godzin, z odczytami co 30 minut. Ciśnienie próbne $P_p=1,5p_r$, lecz nie mniej niż 1MPa.

Z próby przeprowadzonej w obecności Inwestora, wykonawcy, nadzoru sporządzić protokół.

4.5.C. Odbiór techniczny, odbiory cząstkowe.

Wszystkie roboty zanikające: podłoże, podsypka, rurociąg, zasypka, szalunki, rury ochronne na obcym uzbrojeniu podziemnym – powinny być odbierane komisyjnie ze spisaniem protokołu. Wszystkie protokoły są potrzebne jako załączniki do odbioru końcowego.

Bardzo ważne jest również płukanie rurociągu i dezynfekcja- wyniki badań wody należy również załączyć do protokołu końcowego.

4.6.C. Uwagi końcowe.

Wszystkie uwagi zawarte w punkcie 4.10.A.B.C. dotyczą również wodociągu.

Wszystkie uwagi i zalecenia dotyczące robót ziemnych – punkt 4.3.A.B.C. dotyczą również wykonywania ich w związku z budową wodociągu.

projektował:

Kazimierz Małczyk